ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 159 (1126) ПЯТНІЦА, 11-га ліпеня 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ

УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 "
6 месяцаў	1 р. 80 "
1 год	3 р. 30 "

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сакратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэлеф. № 903.

ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага №—2 кап.

Урачыстае пасяджэньне ў „Доме Культуры"

Учора ў „Доме Культуры" адбыўся ўрачысты вечар, прысьвечаны дзесяцігодзьдзю вызваленьня Беларусі ад белапалякаў.

Вечар адкрыў старшыня Менгарсавету т. Аксючыц.

Даклад аб дасягненьнях БССР за X год зрабіў старшыня СНК БССР тав. Галадзед.

З прывітаньнямі выступілі рабочыя Масквы, Ленінграду, Харкаву, Баку, Казахстану і Гомелю.

Ад імя 27 дывізіі, якая вызваліла БССР ад белапалякаў, выступаў баец дывізіі, кавалер ордэну чырвонага сьцягу.

З успамінамі аб белапольскай окупацыі выступіў т. Адамовіч.

Далей агалашаецца пастанова ЦВК БССР аб узнагародзе шэрагу былых партызан ордэнамі чырвонага сьцягу.

(*Падрабязную справаздачу чытай у наст. № „Ч. З."*).

Сёньня дзесяцігодзьдзе вызваленьня БССР ад белапалякаў

На слаўных традыцыях барацьбы чырвоных гэрояў, гартуецца шматтысячная армія маладых ленінцаў

Факты гэроічнай барацьбы

1920 год. Зьдзекі белапольскіх легіянэраў ўсё больш павялічваюцца. Пад кіраўніцтвам компартыі ідзе організацыя партызанскіх атрадаў

Шырока разгортваюць сваю дзейнасьць партызанскія атрады на Случчыне пры актыўным удзеле слуцкіх комсамольцаў. Гісторыя ведае цэлы шэраг імён слуцкіх комсамольцаў, растраляных белапалякамі за ўдзел у партызанскім руху. Шырока разгарнулася дзейнасьць партызанскіх атрадаў і ў раёне Менску. Партызанскія атрады налічваліся соткамі. Вакол Маладэчына дзейнічаў партызанскі атрад з 250 чалавек, ля Чэрвеня партызанскі атрад складаўся з 200 чалавек, ля Менску партызанскі атрад налічваўся 400 чалавек, ля Барысаву былі 200 і г. д. Партызанскія атрады расьлі з кожным днём. Ля Менску, у Камароўскім лесе, знаходзіўся Цэнтральны штаб партызанскіх атрадаў, адкуль партызанскія атрады атрымлівалі паказаньні, куды паведамлялі аб сваіх перамогах і труднасьцях. На вялік партызанаў у партызанскія атрады ішла новая сялянская моладзь. Шырока разгарнулася опэрацыйная работа партызанаў. Узрыў мастоў, разбор чыгуначных палотнаў, напады на польскія абозы і пуск пад адкос польскіх эшалёнаў было звычайнай работай партызанаў.

З асаблівым уздымам выбухнула густа ьне ўвесну 1920 г. Дымам пускалі партызаны панскія маёнткі, нішчылі вайсковыя часткі белапольскага войска, намералі за справу вызваленьня Савецкай Беларусі. Геройства і адвага партызан ня мела граніц. У падпольным руху прымалі ўдзел жанчына і работніцы і сялянкі-батрачкі. Іх ўдзел зьяўляецца ня меншым, чым удзел моладзі. Сялянкі насілі ежу сваім мужам і сынам у лясы, паведамлялі партызан аб праходзе польскіх вайсковых атрадаў, каб партызаны своечасова маглі сустрэць іх.

Выбухалі паўстаньні, рос партызанскі рух

Белапольскі ўрад расстрэламі ня ў сілах быў задушыць паўстаньне. У адказ на расстрэл менскіх і бабруйскіх рабочых, у адказ на расстрэл членаў бабруйскага партыйнага комітэту мы маем страшэнны выбух паўстаньня на Случчыне, мы маем выступленьні Дукорскіх партызан, выступленьне партызанскіх атрадаў Мазыршчыны, якія сьпярша выступалі рэдка, але якія напасьледак так шырока разгарнулі партызанскі рух, што праезд па Мазыршчыне для легіянэраў стаўся зусім немагчымым. У адказ на паўстаньні партызан белапалякі спалілі шмат вёсак Мазыршчыны. У часе падпалу вёсак белапалякамі партызаны кідаліся ратаваць ад пажару вёскі, адстойваючы свае хаты ад руйнаваньня.

Партызанскі рух быў найбольшым у Менскім раёне. Пад кіраўніцтвам атамана тав. Лютовіча (Шарангоўіча), якому партызанская работа была даручана компартыяй, партызанскія атрады наносілі страты польскай арміі, адцягваючы, такім чынам, ее сілы ад барацьбы на фронце з Чырвонай арміяй.

Вораг прадбачыў сваю пагібель і больш зьвярэў

Кіраўніком партызан Бабруйшчыны зьяўляўся тав. Ляўкоў. Пад яго кіраўніцтвам партызаны змагаліся з белапалякамі на Бабруйшчыне, нішчылі панскія маёнткі, дэзорганізоўвалі тыл польскага фронту, уступаючы ў адкрытае змаганьне з польскімі вайсковымі часткамі, якія вельмі часта ў некалькі разоў былі большымі за партызанскія атрады.

Дамо слова тав. Ляўкову

„Да канца окупацыі,—піша тав. Ляўкоў у сваіх успамінах „Папярэднікі вызваленьня",—ня было ніводнае вёскі, ніводнага мястэчка, сяла альбо хутара, дзе ня было-б партызан. Адны з іх актыўна выступалі са зброяй у руках, другія хадзілі ў выведку і даставалі патрэбныя весткі, а трэція матарыяльна дапамагалі першым.

... Вораг бачыў гэта і азьвярэў,—зазначае далей тав. Ляўкоў.—У бясьсільлі ён пасылаў тысячныя карацельныя аддзелы і чыніў бязьлітасную расправу, паліў вёскі, сотнямі забіваў мірных грамадзян, браў закладнікаў і марыў іх у вастрозе".

Гэроізм партызан быў надзвычайна вялікі

„Я чуў,—піша тав. Ляўкоў,—як адзін стары бацька партызана, казаў свайму сыну: „Ты ўцякаеш, а твае таварышы паміраюць. Не асьмельвайся рабіць гэтага: бачыш—ідуць белапалякі, хапайся за рогач гумна і бі іх"... (Словы гэтыя былі сказаны ў той момант, калі на палёх Рудабелкі, пры полымі палаючае вёскі К. партызанскі аддзел змагаўся не на жыцьцё, але на сьмерць і, накінуўшы забітымі дзевяноста процантаў свайго складу, адступаў... Страціўшы дзевяць дзесятых сваіх байцоў, аддзел з невялікай рэшткай не развальваўся... праз 2-3 тыдні партызаны зноў напоўнілі свае шэрагі і з новай энэргіяй рабілі сваю справу".

Паміраю за рэволюцыю!

„А вось тып партызана, які трапіў ў палон: абадраны, зьнясіланы, галодны. На нагах замест ботаў—анучы. У правай кішэні абойма патронаў, а ў левай кішэні печаная бульба. Над ім зьдзекуюцца. Гіранізуючы, афіцэры паказваюць жаўнерам, што бальшавікі змагаюцца за бульбу. Партызан спакойны. Яго ставяць расстрэльваць, а ён кажа: „**Іншай узнагароды я не чакаю**". Яго пытаюць: „Ці варта паміраць за печаную бульбу?"—і атрымоўваюць адказ: „**Паміраю за свабоду, за рэвалюцыю, за савецкую ўладу**". „Партызана расстралялі,—піша т. Ляўкоў—але патроны, бульба, свабода, глыбока запалі ў душу стралявшых, і яны аб гэтым пасьля гутарылі, шукалі бальшавіцкае літаратуры, каб чытаць і пазнаваць свабоду".

Тав. Ляўкоў у сваіх кароткіх успамінах гаворыць і аб тым, як бацькі займалі месца забітых белапалякамі сыноў і, злучыўшы помсту за сыноў з вызваленьнем ад белапольскай окупацыі, гэроічна змагаліся за ўладу саветаў.

„... стары Сянкевіч, страціўшы сына, заняў яго месца і ганяўся за праходзіўшымі аддзеламі белапалякаў. На дарозе, дзе ён рабіў засады, доўга можна было чуць смурод гнілых панскіх трупаў. Мае партызаны казалі, што ён забіў шмат белапалякаў,—успамінае т. Ляўкоў.—Стрэльбы, адабраныя ў забітых, ён аддаваў партызанам. Я спатыкаўся з гэтым старым і гутарыў з ім. Ён ахвотна апавядаў пра тое, як паляваў з-за кустоў. „І рука,—кажа,—не дрыжала, і баяцца я ня ведаў". Гэткіх гэроў было шмат.

Падточвалі тыл і рыхтавалі гібель ворагу

„Я меў гонар,—піша т. Ляўкоў,—на адным з вучастку акупаванай Беларусі кіраваць партызанскім рухам, і ўпэўніўся, што працоўны беларус, які стагодзьдзямі згінаў сваю сьпіну пад прыгнётам царскага ўціску, пасьля двух окупацый, ня хоча быць і ня будзе больш наймітам. Пацьвярджае гэта наступным: „у мой вучастак уваходзіла 20 валасьцей. Ва ўсіх іх былі аддзелы, якія вялі выключна ўзброеную барацьбу. Некаторыя з іх налічвалі да 200 чалавек, былі ў 75, 30 і 15. Навакол гэтых баявых ячэек ва ўсіх абшарах былі раскіданы адзінкі, якія вялі работу самастойна. Праз іх ажыцьцяўлялася сувязь аддзелаў з насельніцтвам, улічваўся яго настрой, мераўся рэвалюцыйны ўздым. Разам усё ўзятае складала ўражаньне, што працуе адзін аддзел, раскінуты на вучасткі і больш таго, па ўсёй Беларусі, які з кожным днём адточваў тыл ворага і рыхтаваў яму блізкі канец".

У часы самага найбольшага паўстаньня на дапамогу працоўным Савецкай Беларусі прыйшла Чырвоная армія, якая сваім ленінскім наступленьнем канчаткова вызваліла паўстаўшых рабочых і сялян Савецкай Беларусі ад белапольскага панаваньня.

ЛІСТ ПАНУ ГАРТЭНУ

Ваша ягомасьць, Юры Кастусеу!

Гэты ліст да Вас я пішу па просьбе Дукорскіх і Харэвіцкіх працоўных сялян. Даўнечька яны Вам нічога ня пісалі, хоць і ведалі, што Вы знаходзіцеся недзе ў Гарадзеншчыне ў сваім маёнтку. Але, вось сёньня ў дзень дзесятай гадавіны з таго часу, як Вас „ня выпэндзілі, але прош вон" прымусілі даваць лататы з Вашага Дукорскага маёнтку, што на Меншчыне, яны парашылі напісаць Вам. Вы ня былі адзіны, разам з Вамі была яшчэ і сотня, а то і болей такіх-жа радавітых і шаноўных паноў і пань, якія ўцякалі пад аховай жандармэрыі Жэчы Паспалітай.

Дзе вы цяпер, пане Юры Кастусеў, слаўны патомак ня менш слаўнага роду Пецярбурскіх палкоўнікаў Гартэнаў? Учора аб Вас успаміналі, ды яшчэ і як, былыя партызаны—ахвяры катаваньняў. Партызаны загаілі раны на целе, але яны не загаілі і ніколі не загояць разам з працоўнымі БССР і ўсяго Саюзу сваёй клясавай нянавісьці да Вас—паноў і буржуазіі ўсіх колераў і нацый.

Нізка кланяюцца Вам былыя партызаны Янка Раўка і Язэп Страх з вёскі Харэвічы. Яны ніяк не могуць забыцца пра Вашу панскую ласку.

Вы памятаеце, Юры Кастусеў. Гэта было 25-га красавіка 1920 году. А 2-ой гадзіне ўначы войска панства польскага: батальён пяхоты, конная і пешая жандармэрыя шчыльна абкружылі вёску Харэвічы і мястэчка Дукоры, што навакол Вашага Дукорскага маёнтку. А раніцай, калі ўзьнімалася золак і зьнікалі ў лагчынах туманы, гарачыя байцы ў Харэвічах сагналі ў адзін канец вёскі ўсё насельніцтва ад грудных дзяцей да сівых дзядоў. Старых аддзялілі і загналі ў хату. Моладзь паставілі ў рады кожнага дзесятага па ліку выводзілі з строю і ставілі ў асобную шарэнгу. А ў гэты час вашы жаўнеры паказвалі дасягненьні сваёй вайсковай выпраўкі: яны хадзілі па хатах і ня кралі (крый божа!), а проста забіралі ў сваё карыстаньне тое, што ім было да спадобы і ад куры да гадзіньнікаў і пярсьцёнкаў.

На супроць выведзеных 11 чалавек моладзі паставілі салдат з вінтоўкамі. А тады на астатняе „быдла" (для іх у Вашым лексыконе ня было іншых слоў) павярнулі кулямёт і сьпяшаючыся пачалі закладваць ленту з патронамі. Тады зразумелі харэўчане, што павінна здарыцца, і яны, папярэджваючы падзеі, з крыкам кінуліся ўцякаць праз вокны і платы. Камандзір карацельнага атраду палкоўнік Шэмет—падняў угару сваю руку ў белай замшавай пальчатцы. І ўсьлед па няўзброенаму „статку" старых і малых жанчын і моладзі харобрае войска адчыніла агонь з кулямёту і сотні карабінаў. Забілі 3-х старых сялян, яшчэ столькі-ж паранілі. Потым арыштавалі больш 40 чалавек і павезьлі судзіць у Ваш маёнтак, пане Гартэн.

Камандзір карацельнага атраду палкоўнік Шэмет сьвяткаваў перамогу. Ён у той дзень па наваколічных вёсках арыштаваў і пасадзіў за краты больш 300 сялян.

А потым, як звычай, вялі сьледзтва. Сьледзтва вялося культурна і цывілізавана з захаваньнем усіх правіл, ня так як у нейкіх бальшавікоў. Усё было вельмі проста. Яшчэ да апросу падсудных у пратакол запісваліся іх паказаньні. Падсудных прыводзілі, каб падпісаць пратакол. **За адмаўленьні білі да беспрытомнасьці. Беспрытомных прыводзілі ў прытомнасьць аблівалі вадой і потым іначэй білі. Дротам скраплялі па тры шампалы і „дваццаць пяць"—множылі ў дзесяткі разоў. Выганялі крамольны дух.**

РАЎКА ЯНКА. адзін з 16 дукорскіх партызан (11 расстраляны), у ліку 5 інтэрніраваных у Польшчу, пазьней абменены Савецкім урадам.

Шомпаламі рабілі надрэзы на целе, у раны насыпалі соль, расьцірылі раны і дзіка і па-вар'ячку пры гэтым рагаталі. Заганялі ў галовы гэтага „быдла" павагу да паноў і культурна-цывілізаванай буржуазіі.

Сьледзтва вялося нядоўга, толькі 3 тыдні. Але гэтыя часы многім з Вашых ахвяр каштавалі дзесяткаў год жыцьця.

У тыя часы, Вас Юры Кастусеў, ня было ў маёнтку.

Вы змагаліся пад камандаю яго высокапрэвасходзіцельства генэрала Дзянікіна на паўднёвым фронце супроць бальшавіцкай заразы. Вы былі камандзірам 9 палка. Вас замяшчаў кіраўнік маёнтку пан Сарпіцкі—уздзельнік і натхніцель гэтых беззаконных гульняў.

А ці памятаеце вы дзень 16 мая 1920 г. У гэты дзень быў суд. Надзвычайна хуткі і міласэрны суд. За дзень асудзілі—74 чалавекі. Суд міласэрна прыгаварыў—44 партызанаў да расстрэлу. Судзілі за здраду—„панства польскего". Пане жэнэрале Шэптыцкі—з штабу камандаваньня зацьвердзіў прысуд да расстрэлу—22 партызан.

Праз пяць гадзін пасьля вынясеньня прысуду—а 5-ай гадзіне раніцы 17-га мая пешыя і конныя жандары павялі на расстрэл 11 паўстанцаў. На вуліцу ў гэты час нікога ня выпушчалі. Партызаны ішлі па вуліцы прыкручаныя адзін да аднаго пасоўна. А сьпераду торга ульяўшы голаў, увесь час сьпяваючы хаўтурны марш, ішоў—матрос Андрэй Блашко—кіраўнік паўстанцаў Дукорскага партызанскага разьезьду. У лес нікога ня пусьцілі. Толькі дрэвы і апусьцеўшая лясьніковая хатка былі нямымі сьведкамі. Ды вецер, вырваўшыся з лесу, ўданёс абрыўкі вінтовачнага залпу.

А 44 чалавекі павезьлі ў Грудзянскую турму, што на Палякані, там у сырых і цёмных мурох адзіночак хутка загінула яшчэ 5 паўстанцаў з Дукор. Сэрца разьдзелу—штаб. загінуў праз некалькі дзён у лесе, абкружаны з усіх бакоў жандармэрыяй. Апошнія кулі павадыры партызан пушчалі сабе ў сэрца. Так загінуў партызан—Мальмка і цяжка параніў сябе—Валовіч.

А праз месяц, пане Гартэн, Вы разам з харобрым панскім войскам намазвалі пяткі ў кірунку на Гарадзеншчыну.

Калі сустрэнеце пана палкоўніка Шэмета, абавязкова перадайце яму, што дукорчане і харэвічане памятаюць яго наказ „памятайце і накажыце дзецям". О, яны наказалі і накажуць ня толькі дзецям, але з пакаленьня ў пакаленьне будуць расказваць патомству, як трэба змагацца з вамі, з панскім ботам і бізуном.

Юры Кастусеў! вы ведаеце-ж, што капаць яму для партызан прымусілі бедных нурэяў з мястэчка Дукоры. Вы жадалі і паказаць, што яўрэі капаюць яму для беларускіх партызан. Гэта атака была з няўдалымі сродкамі.

Як раз учора я быў у лесе ля магілы 16 партызан. Простая абгародка такая суровая, як і часы нашай эпохі. Жоўты насып пяску, апавіты зялёнымі паяскамі дзёрну. Сюды 17 мая ў гадавіну расстрэлу ідуць працоўныя і беларусы, і яўрэі, і палякі. Сюды з Харэвіч і Дукор мерна ківаючы штандарамі і ўздымаючы пыл, ідуць колгасьнікі з дукорскага колгасу імя 16 партызан—рабочыя саўгасу, комсамольцы і сяляне, піонэры і дзяды. А ў лесе іх ужо чакаюць сотні сялян з наваколічных вёсак.

Да рэчы, пане Гартэн. Убачыце вашых прыяцеляў: Шэптыцкіх, Шэметаў, Сарпіцкіх, кулакоў правакатараў Навіцкіх і Баравікоў, бацюшак Шымаоўскіх—перадайце ім, што расстраляныя партызаны жывы. Так, не пужайцеся, яны жывы.

Гэта іх кроў цячэ з электрычнасьцю па дратох Сталінстану, запаляючы ўсё мацней і мацней сэрца на штурм апошніх рэштак капіталізму, гэта іх мускулы пераплаўлены на сталь і чыгун пойдуць на апрацоўку ў Гомсельмашбудзе, гэта іх мазгі і сэрцы будуць біцца ў БССР — краіне індустрыяльнай і колгаснай, гэта яны будуць жыць там на барыкадах клясавых боеў у Варшаве і ў Кітаі, у Лёндане і Украіне. Калі вы, пане Гартэн, сустрэнеце рэволюцыйную дэманстрацыю, вы ўбачыце сотні тысяч Блашко.

Перадайце вашым прыяцелям, пане Гартэн, што ім не пашанцуе тады, калі яны яшчэ раз захочуць павярнуць кола гісторыі на дзесяць год назад. Гэта будзе іх апошняя спроба.

Алесь Ліпнёвы.

Р. S. Ледзь не запамятаў. У вашым маёнтку зараз саўгас. Там, дзе былі пакоі вашае ягомасьці, зараз школа-сямігодка імя 16 партызан. Насупроць нядаўна забудаваны двухпавярховы будынак інтэрнат для бяднейшых вучняў сямігодкі. У вашых аранжарэях зараз зьмяшчаецца сталоўка для рабочых саўгасу. Царскі арол-герб, які сеў над уваходам у вашы пакоі, даўно выкінуты ў памыйніцу. На яго месцы вісіць шыльда, а на ёй на сінім фоне намаляваны чорныя постаці 16 партызан з наганам уваскрэсшым на прыпол, вядзе 16 паўстанцаў камандзір партызанскага атраду, матрос і бальшавік Андрэй Блашко.

Дукора—Менск.

Ал. Ліпнёвы.

Дзеньнік зьезду

Адзінаццаты дзень — 7 ліпеня 1930 года.

ТАВ. КУЙБЫШАЎ пачаў свой даклад з таго, што калі 15 зьезд зьбіраўся ў момант, калі наша прамысловасьць толькі ўступала на шлях, на шлях шырокай соцыялістычнай рэконструкцыі, дык зараз, на 16 зьезьдзе, мы ўжо падводзім вынікі гэтай рэконструкцыі.

Мы маем вялікія посьпехі, аб якіх раней і марыць не маглі. За адзін год, мы маем такія посьпехі, якіх царскі урад дабіваўся ў працягу дзесяцігодзьдзя.

Нашы посьпехі зруйнавалі ўсе пэсымістычныя меркаваньні буржуазных экономістых, якія праракалі нерэальнасьць пяцігадовага пляну і яго пагібель.

Нашы посьпехі разьбілі да шчэнту і капітуляцкія настроі правых ухілістых, якія ў унісон буржуазным экономістам імкнуліся цягнуць нас назад, праракаючы правал нашых плянавых наметак.

Само жыцьцё пацьвердзіла правільнасць генэральнай лініі нашай партыі і яе ЦК. Само жыцьцё разьбіла прароцтва нашых ворагаў і некаторых прыяцеляў-панікёраў.

Так, напрыклад, у галіне прамысловай продукцыі былі запрозктаваны рост у 1928-29 г. у разьмеры 21 пр., а на самой справе ён дасягнуў 23,7 проц., 1929-30 г. адпаведна—21 і 32 проц., у 1930-31 г. 22 і 47 проц. Такім чынам, за першыя тры гады пяцігодкі рост прамысловай продукцыі раўняецца 250 проц. замест 180 проц., запраэктыраваных на ўсю пяцігодку. Па асобных галінах прамысловасьці пяцігадовы плян напэўна будзе выкананы ў тры гады.

Тав. Куйбышаў паказвае далей, што пасьля 15 зьезду ў цэнтры ўвагі партыі і гаспадарчых органаў стаялі такія асноўныя проблемы:

правядзеньне шырокага пляну прамысловага будаўніцтва;

правядзеньне шырокага пляну электрафікацыі;

забясьпечаньне пераважнасьці цяжкай прамысловасьці;

разьвіцьцё ўласнага машынабудаўніцтва;

форсіраваньне новых прадпрыемстваў;

пастаноўка навукова-дасьледчай работы;

рацыянальнае разьмяшчэньне прамысловых прадпрыемстваў, і

барацьба за якасныя паказальнікі і за схованыя рэзэрвы.

Па ўсіх гэтых галінах дасягнуты бясспрэчна вялікія вынікі.

Па пяцігадоваму пляну ўклады ў прамысловасьць вызначаліся ў разьмеры 13,5 міліярдаў рублёў, з іх 78 проц.—на цяжкую індустрыю. У 1928-29 г. разьмер зробленых укладаў знаходзіўся ў межах пяцігодкі. У 1929-30 г. гэтыя ўклады раўняюцца 2,9 мард. руб., замест 2,3 мард. руб. па пяцігодцы, у 1930-31 г. адпаведна 5,5 мард. руб. замест 2,8 мард. руб. Такім чынам, за гэтыя тры гады ўкладзена 11 мард. руб. замест 6,8 мард., прадугледжаных пяцігодкай.

Па прамысловасьці ў цэлы пяцігадовы плян будаўніцтва будзе выканана ў 3½-4 гады, а па цяжкай у 3 гады. У працягу трох год асноўны капітал прамысловасьці падвоіўся, а удзельная вага цяжкай індустрыі ўзрасла да 72,8 проц.

За мінулы пэрыод надзвычайна ўзрасло новае будаўніцтва. Так, удзельная вага новага будаўніцтва ў 1926—27 г. раўнялася 14 проц., у 1927-28 г.—21 проц., у 1928-29 г. —29,6 проц., а ў 1929-30 г. ужо 37-8 проц. Мы маем шмат прадпрыемстваў, якія па сваёй якасьці ўжо канкурыруюць з заграўнічнымі. Даволі назваць такія буйнейшыя заводы, як Сталінградзкі трактарны, Растоўскі сельмашбуд і інш.

Чаго мы дасягнулі на гэтым вучастку?

Плян Гоэлро, аказваецца, будзе выкананы не ў 5 год, як мы меркавалі, а значна пазьней, г. зн. у 10 год. У 1928-29 г. у электрабудаўніцтва ўкладзена 320 млн. руб., у 1929-30 г.—640 млн. руб., а ў 1930-31 г. будзе ўкладзена 1.180 млн. руб. Калі ў 1928-29 г. у нас было 6 мард. квт. ч., дык у бягучым годзе будзе ужо каля 8 мард., а ў будучым годзе мяецца на ўвазе мець каля 13 мард.

Ня гледзячы на гэтыя посьпехі, дакладчык лічыць, што энэргэтыка ў нас усё яшчэ зьяўляецца „вузкім месцам". Проблема электрыфікацыі становіцца надзвычайна вострай для ўсіх раёнаў Савецкага Саюзу. У гэтую проблему, між іншым, упіраецца далейшае павялічэньне вытворчасьці працы; дагэтуль энэргаўзброеньне нашага рабочага надзвычайна недастатковае.

Мы павінны самым інтэнсыўным чынам разьвіваць электропрамысловасьць з такім разьлікам, каб і ў галіне энэргэтыкі ў самы кароткі тэрмін дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны.

Павялічваючы ўзровень разьвіцьця энэргетыкі, мы тым самым закладваем моцны фундамэнт для яшчэ больш высокіх тэмпаў разьвіцьця ўсёй народнай гаспадаркі. Трэба ўсімі спосабамі ўзмацніць будаўніцтва электропрамысловасьці, вугальнай, тарфяной і нафтавой прамысловасьці, а таксама ўсімі спосабамі ту[…]бабудаўніцтва.

Пераходзячы да проблемы індустрыялізацыі краіны, т. Куйбышаў констатуе, што цяжкая прамысловасьць з году ў год павялічвае сваю ўдзельную вагу. Калі лёгкая прамысловасьць разьвіваецца ў межах пяцігодкі, дык цяжкая індустрыя свой плян далёка абганяе. Гэта дазволіла ЦК вынесьці рашэньне аб тым, каб пад канец пяцігодкі было здабыта ня 10 млн. тон чыгуна, як гэта проэктавалася, а 17 млн. тон. Калі мы дабёмся выкананьня гэтага заданьня, дык наша краіна пад канец пяцігодкі будзе першай ў Эўропе краінай па здабычы чыгуна. Каб выканаць гэтую сусьветна-гістарычную задачу, трэба ўзмацніць будаўніцтва новых гігантаў-заводаў.

Адначасова з разьвіцьцём чорнай мэталюргіі вялікай увагі заслугоўваюць каляровая мэталюргія, а таксама хэмічная прамысловасьць. Ня гледзячы на рэкордныя посьпехі ў галіне разьвіцьця каляровай мэталюргіі, гэтая галіна прамысловасьці ўсё яшчэ застаецца „вузкім месцам". Па шэрагу галін хэмічнай прамысловасьці мы маем недавыкананьне пяцігодкі. Такім чынам, разьвіцьцё хэмічнай прамысловасьці павінна ісьці больш высокімі тэмпамі, чым у сучасны момант.

Велізарнай увагі заслугоўвае і лёгкая прамысловасьць, тэмпы разьвіцьця якой дагэтуль былі малыя. Трэба будзе больш інтэнсыўна працаваць над утварэньнем сыравіннай базы для лёгкай індустрыі, усімі спосабамі разьвіваць буйную сельскую гаспадарку, г. зн. саўгасы, калгасы і цэлы шэраг тэхнічных культур. Трэба скарыстаць новыя віды сыравіны для лёгкай індустрыі, у прыватнасьці такія, як кендыр, канэф, рамі і інш. культуры, якія пакуль што яшчэ знаходзяцца ў стадыі свайго першапачатковага выращэньня.

Падрабязна спыніўшыся на становішчы самастойнай прамысловасьці, якая мае надзвычайна вялікае значэньне для задавальненьня спажывецкіх запатрабаваньняў насельніцтва, тав. Куйбышаў пераходзіць да проблемы машынабудаўніцтва.

За гэтыя 2 з пал. гады патрэба ў машынабудаўніцтва вырасла ў 3 разы. За 3 гады мы павінны ўстанавіць 10—12 блюмінгаў, у той час якіх у сьвеце ўсяго ёсьць каля 40. Ужо з гэтых лічбаў можна бачыць разьмеры нашага машынабудаўніцтва. Між іншым, мы павінны мець на ўвазе, што капіталізм у гэтай галіне нам амаль-што нічога не пакінуў. Задачы ў галіне машынабудаўніцтва, такім чынам, надзвычайна цяжкія і вялікія. Ня гледзячы на гэта, мы павінны абагнаць у найкарацейшы тэрмін нашыя пляны і ў гэтай галіне.

Машынабудаўніцтва прад'яўляе вялікія патрабаваньні да мэталу. Меры, прынятыя ЦК ў гэтых адносінах, дазваляюць спадзявацца, што мы і [...] проблему вырашым.

За прайшоўшы пэрыод у галіне машынабудаўніцтва мы дасягнулі [...] посьпехаў. Да вайны машынабудаўніцтва давала продукцыі на 30[...] руб.: у 1927-28 г.—на 793 млн. 1928-30 г. звыш—на 1300 млн. а для 1930-31 г. г. запроэктыравана 2500 млн. руб., г. зн. на 814 [...] больш у параўнаньні з давае[...]. Мы зараз разьвіваем шэраг [...] якіх да вайны ў Расіі зусім не [...]. Даволі паказаць на трактарабудаўніцтва, аўтабудаўніцтва, турбабудаўніцтва, генэратарабудаўніцтва, вырабы [...]гутных дызэляў і шэрагу складаных сельска-гас. машын. Па некаторых [...] гэтага будаўніцтва мы дабіліся [...] вынікаў у галіне якась і [...]. Але ў агромністай масе машынабудаўніцтва ў нас усё яшчэ нявыс[...] якасьці і абыходзіцца параўнаўча [...]рага. Трэба будзе налегчы на [...] нализацыю машынабудаўнічых за[...]. Машынабудаўніцтва павінна ісьці [...] шляху спэцыялізацыі і кооперава[...].

Да рэволюцыі наша краіна [...] пераважна краінай аграрнай. [...]ныя навіны давала нам заграні[...] сувязі з грамадзянскай вай[...] кадай мы адсталі за годы рэво[...] ад капіталістычных краін у тэхні[...] адносінах. Напружаньнямі па[...] апошнія гады мы ўсё-ж змаглі [...] нуць шмат новых прадпрыемстваў. Побач з агульным машынабудаўніцтвам, якое пайшло далёка ўпера[...] маем уласную вытворчасьць сел.-гас. машын. Апроч таго, пашыраецца хамічная прамысло[...] і электротэхніка, навялічыўся [...] фото-кіноапаратуры, штучнага [...]на і г. д.

Прывітальная тэлеграма т. Сырцова ўраду БССР

У сувязку з 10-годзьдзем асвабаненьня Беларусі ад белапольскіх войск, старшыня савету Народных Камісараў РСФСР тав. Сырцоў адправіў ураду Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі прывітальную тэлеграму. У гэтым прывітаньні гаворыцца: „Рабочыя і сяляне РСФСР з глыбокім задавальненьнем адзначаюць, што прайшоўшыя 10 год былі гадамі бурнага разьвіцьця народнай гаспадаркі і культуры Савецкай Беларусі на шляхох соцыялізму. Такія факты, як рост за апошні год капітальных укладаў у прамысловасьць БССР у тры разы як пуск у працягу бягучага году 18 электростанцый, памяншэньне беспрацоўя за 1 год на 47 проц., колектывізацыя сялянскіх гаспадарак на 14 проц.,—сьведчаць аб тым, што народная гаспадарка Савецкай Беларусі пасьпяхова ідзе да соцыялізму. Наперакор гнуснаму паклёпу Паўлюкевічаў, бурнае разьвіцьцё народнай гаспадаркі і культуры Савецкай Беларусі, дзякуючы правільнай політыкі Савецкага ўраду выклікае шчырае зьдзіўленьне як у рабочых і сялян РСФСР, так і ў працоўных за рубяжом. Няхай жывуць рабочыя і сяляне Савецкай Беларусі! Няхай жыве магутны правадыр працоўных Беларусі—комуністычная партыя бальшавікоў.

Чатырнаццаць растрэлялі

Вясеньні сонечны дзень 14 паўстанцаў у Случчыне, 14 маладых сялян вялі на расстрэл. Ноччу баяліся страляць.

Спалечаныя ланцугамі, абкружаныя лесам штыкоў, а навакол вярхом на конях самазадаволеныя абшарнікі, іх дачкі. Параненыя; адзін аднаго падтрымліваючы, яны ішлі і сьпявалі;

„Сьмела, таварыщи в ногу,
Духом окрепнем в борьбе".

Натоўпы народу запаўнялі слуцкія вуліцы, двары, агароды. У многіх сьлёзы—выраза помсты. Калі завярнулі на могілкі, ціхі плач натоўпу зьмяніўся гучнымі рыданьнямі. А 14 засьпявалі:

„Мы жертвою палі в борьбе
роковой"...

А калі паставілі усіх 14 [...] капанай ямай і прапанавалі [...] на вочы,—яны адмовіліся.

Ім не страшна, яны ня тр[...]

Адзін за ўсіх сказаў:

— Мы паміраем, але бясь[...] наша ідэя, яна зажыве на [...] сьвеце. Нас заменяць тысяч[...]вых барацьбітоў.

А ў дэкор катам сказаў:

— Сёньня вы задаволены, нашы паўстануць, вас уймуць.

Адзін з другім разьвіталіся, ні раз сьпелі Інтэрнацыянал, крыкнулі:

„Няхай жыве ўлада саве[...] няхай жыве ком..."

І ўпалі падстраленыя, у[...] абдымках адзін з другім.

Вік[...]

Малюнкі гэроічных змаганьняў

Тав. Васілевіч—начальнік Беларускай аб'яднанай ваеннай школы імя Саўнаркому Беларусі—так расказвае аб барацьбе з белапалякамі за вызваленьне Савецкай Беларусі.

У пачатку 1920 году 17-га студзеня 151 полк заняў фронт па рацэ Бярэзіне на працягу 37 вёрст. Займаць месца прыходзілася групкамі. Астатнюю масу байцоў трымалі ў запасе з падводамі для перакідкі ў выпадку нападу белапалякаў. У ноч на 6-е студзеня белапалякі ў колькасьці каля 500 чалавек на фурманках паспрабавалі прабрацца ў тыл нашага палку і захапіць артылерыю і штаб палка.

Папярэдзіў небясьпеку селянін вёскі Максімаўкі, якая знаходзілася ў 56 варстох. Ён прыбег у штаб і дрыжачым голасам паведаміў аб тым, што ідуць белапалякі і колькі іх. Гэта дапамагло нам разьмясьціць свае сілы ў выглядзе сеці для гатоўнага нападу на ворага. А 6-й гадзіне раніцы белапалякі дасягнулі нашага раёну. Мы пачалі наступаць. Нашы часткі акружылі белапалякаў. Апошнія да таго замяшаліся, што калі я з 5-ма ордынарцамі праяжджаў каля белапалякаў, якіх налічвалася больш 100 чалавек, дык ніводны з іх не адважыўся рабіць ніводнага выстралу.

„ДАЁШ ВАРШАВУ"

Тады нам удалося захапіць у палон 300 чалавек салдат, 8 станковых кулямётаў і іншыя трофэі. У ноч з 6 на 7-е ліпеня (пры наступленьні на Менск), калі полк ішоў да Бярэзіны, адчувалася, як у чырвонаармейцаў, гэтак і каманднага-політычнага складу надзвычайная бадзёрасьць. Гэтага вымагалі і самыя абставіны: вялікая колькасьць разматанага тэлефоннага дроту, вялікая колькасьць артылерыі і неабходнасьць захоўваць поўную цішыню. Тады былі ўсе прасякнуты лёзунгам: „Даёш Варшаву".

Варашылі напасьці на ворага неўспадзеўкі, без артылерыйскай падрыхтоўкі. Першае перапраўлялася праз Бярэзіну пешая разьведка, якая падыйшоўшы да белапольскай варты, бяз выстралаў зьняла яе і захапіла ў палон. За ёю ішоў першы батальён, разразаючы дротавую загародку, каля вёскі Глівен. Вораг, выкрыўшы нашы намеры страшэнна замяшаўся. Офіцэры загадалі кінуцца сваім часткам на нас. Гэта нам і трэба было для таго, каб схапіцца з імі ў аднолькавых абставінах.

Нашы байцы з дружным „ура", разрываючы сабе адзежу аб дротавыя загародкі, кінуліся на роту белапалякаў, частка якой была захоплена ў палон, а частка пабіта. Дзякуючы такім рашучым і сьмелым дзеяньням, нам удалося ў працягу двух з лішнім гадзін бою, перайсьці раку „Бярэзіну".

Гэта быў пачатак. Гэта былі пешыя часткі праціўніка, рэзэрвы былі ззаду. Прайшоўшы вёрст 4-5, мы сустрэліся з белапольскімі рэзэрвамі. Яны занялі такія выгадныя рубяжы, да якіх дастуніцца было вельмі цяжка. Наша спроба атакаваць іх не ўдалася. Адным флангам мы ўпіраліся ў балота і лес. На карце і знадворных адзнаках мы ведалі, што перайсьці гэтае балота было вельмі цяжка. Але і тут нам на дапамогу прышлі сяляне.

„ГЭТА І ЁСЬЦЬ ВЁСКА ПЕЧЫ"

Каля 7 вёрст ішлі балотам і лесам. Апынуўшыся за лесам, нашыя праваднікі сказалі нам:—„Вунь, гэта і ёсьць вёска Печы". Пры даламове біноклю мы ўбачылі, што ў вёсцы белапалякі нечага варушацца. Разгарнуўшыся, мы паўзком жытам пачалі дабірацца да вёскі з тым, каб нечакана ў яе ўварвацца і ўладаць ёю. Падышоўшы да агароду чырвонаармейцы кінуліся ў атаку. Для белапалякаў гэта было нечакана. Апошнія так замяшаліся, што запрэжаная батарэя таксама не пасьпела ўцячы і белапольскія салдаты пачалі разаць падстрэнкі—выпрагаць, але і гэта ім не ўдалося. Адна з нашых рот выскачыла наперад і перарэзала два шляхі, па якіх павінны былі ўцякаць праціўнікі.

Гэтак мы захапілі батарэю і адну роту белапольскіх салдат. Надышла ноч. Штабы ворага яшчэ не ведалі аб тым, што мы занялі вёску Печы і ўвесь час пасылалі продукты штабы для сваіх салдат. Мы-ж з радасьцю прымалі гэтыя продукты для сваёй патрэбы. Было цёмна, ісьці было цяжка. Стомленасьць байцоў была надзвычайная. Паразмылі адпачыць гадзіны 2-3, а потым зноў наступаць у тыл ворага. З роскрітам пачалі ісьці далей. Праз гадзіну апынуліся каля белапольскага штабу, які прыкмеціўшы, нас пасьпяшыў уцячы. У гэты-ж час нашы часьці атакавалі праціўніка з фронту. Вораг пачаў уцякаць.

Цягніком пачалі кіраваць Орэнбурскія рабочыя

27 і 17 дывізіям быў дадзен загад аўладаць Менскам. 17-я дывізія захапіла Менск з левага флангу, астатнія часткі ішлі бо[...] поўначы і паўночнага захаду[...] жа прышлося ісьці ў кіру[...]кі Тарасаўка каля станцыі [...]ка. Мы павінны былі пер[...] шлях адыходу.

Рота орэнбурскіх ком[...] якая складалася большасьцю [...]бочай моладзі падышла да ч[...]нага шляху. Убачыўшы, шт[...]пейкі цягнік, гэтыя сьмельча[...]ка пачалі хто чым разбура[...].

Праціўнік адкрыў агонь [...] быў бліндыраваны цягнік. [...] з іх не дрыгнуў, і калі цяг[...] дышоў зусім блізка, атрад [...] раў кінуўся ў атаку.

Пасьля кароткага бою на [...] красаваліся чырвоныя сьцяг[...] нікам аўладалі орэнбурскія р[...]. Гэта была рота, якая заслу[...] ўсякай увагі. З ёй можна [...] быць падзейным усюды, за [...] абставінах і мясцох. Гэтая [...] першая пайшла ў атаку [...] станцыя Мір на белапольску[...]цыю, дзе было 18 радоў [...] загарадкі. Пад градам куль [...]дыя рабочыя, не гледзячы [...] што (не было нажычак, р[...]лезьлі на дрот.

Былі жудасныя малюнкі. [...]торыя забітыя віселі на [...] загародцы, іншыя трымалі [...] вінтоўкі.

Вось некальні малюнкаў, [...] змагаліся за тое, каб Белару[...] вольнай.

Дзеньнік зьезду

Дванаццаты дзень — 8 ліпеня 1930 году

Цяпер востра ставіцца пытаньне,—гаворыць далей тав. Куйбышаў,—аб правядзеньні тэхнічнай базы пад абагулены сэктар сельскай гаспадаркі.

Побач з трактарамі і іншымі с.-г. машынамі патрабуюцца ўгнаеньні, сродкі барацьбы са шкоднікамі і г. д. Агромністы попыт расьце на радые электраасьвятленьне, на базы гаручага і сродкі перасоўваньня.

Па с-г. машынабудаўніцтву да вайны продукцыі выпускалася на 67 млн. руб., у гэтым годзе мы даём на 400 млн. руб., а ў будучым годзе дамо на 845 млн. руб. Такім чынам і тут мы маем значныя посьпехі. Аднак, цэлы шэраг патрабаваньняў з боку сельскай гаспадаркі прамысловасьць не задавальняе. Побач з задавальненьнем попыту на с-г. машыны мы павінны таксама паставіць перад сабою задачу барацьбы за якасьць продукцыі, якая выпускаецца для сельскай гаспадаркі.

Зазначыўшы зьезд з будаўніцтвам новых заводаў с-г. машынабудаўніцтва, дакладчык падрабязна спыняецца затым на ролі прамысловасьці і ўмацаваньні абароназдольнасьці краіны, а таксама на проблеме транспорту.

Спыняючыся на навукова-дасьледчай рабоце, дакладчык паведамляе, што бюджэт на пых навукова-дасьледчых інстытутаў расьце з году ў год. Толькі за два гады сетка гэтых інстытутаў з 34 адзінак узрасла да 50. Але гэта нас яшчэ не павінна задаволіць. Мы павінны больш зварачваць увагі на навукова-дасьледчую работу і ўсімі спосабамі пашыраць яе.

Шмат гаворачы ў сваім дакладзе аб рацыянальным разьмяшчэньні прамысловых прадпрыемстваў у краіне, тав. Куйбышаў зварачвае ўвагу делегатаў зьезду на якасныя паказаньні работы прамысловасьці. З тых лічбаў, якія прывёў дакладчык, відаць, што якасьць работы нашай прамысловасьці далёка адстае ад колькасьці паказальнікаў. Дрэнна абстаіць са зьніжэньнем сабекошту. Прычынамі невыканальня плянавых заданьняў па зьніжэньню сабекошту зьяўляецца слабая рацыяналізатарская работа, а таксама недастатковая мобілізацыя ўнутраных рэсурсаў.

Вельмі нездавальняюча абстаіць справа з якасьцю продукцыі. У шэрагу галін прамысловасьці ёсьць тэндэнцыя да пагоршаньня якасьці выпускаемай продукцыі. Тут патрэбен карэнны пералом.

У мэтах павялічэньня вытворчасьці працы трэба форсіраваць тэхнічнае ўдасканаленьне нашых прадпрыемстваў.

Лепшым залогам павялічэньня якасных паказальнікаў нашай прамысловасьці зьяўляюцца контроль рабочых мас над работай прадпрыемстваў, далейшае разгортваньне соцыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцкага руху.

Спыняючыся ў заключэньні на проблеме кадраў для прамысловасьці, у якіх адчуваецца востры недахоп, т. Куйбышаў констатуе, што вялізным фактарам у нашым імклівым руху ўперад на фронце індустрыялізацыі краіны зьяўляецца зусім правільная палітыка нашай партыі і яе ЦК, а таксама новыя, соцыялістычныя адносіны да вытворчасьці з боку самой рабочай клясы.

Цьвёрдае і дакладнае кіраўніцтва з боку цэнтральнага камітэту партыі соцыялістычным будаўніцтвам і ў прыватнасьці разьвіцьцём прамысловасьці, а таксама растучая палітычная і вытворчая актыўнасьць рабочых мас дазваляюць спадзявацца, што і ў далейшым тыя задачы, якія стаяць перад прамысловасьцю, будуць выкананы, не зважаючы ні на якія цяжкасьці.

* * *

На ранішнім пасяджэньні ў спрэчках па дакладу тав. Куйбышава выступілі тав. Сухомлін, Муклевіч, Кадацкі, Клімєнка, Антыпаў і Камінскі.

Тав. Сухомлін (УССР) у сваёй прамове адзначыў, што партыя дабілася вялізарных посьпехаў у выкананьні пяцігадовага пляну прамысловасьці на аснове барацьбы з правымі опортуністымі, якія ідуць супроць сучасных тэмпаў індустрыялізацыі краіны.

Зьвярнуўшы ўвагу на тое, што ў нашай прамысловасьці ёсьць шмат нескарыстаных рэзэрваў, тав. Сухомлін падкрэсьліў, што побач з разгортваньнем новых прамысловых раёнаў патрэбна ў поўнай меры скарыстаць прадпрыемствы старых індустрыяльных цэнтраў. Зусім недапусьціма, калі ў новых раёнах часам будуюцца новыя заводы, у той час, як аднародныя прадпрыемствы ў іншых раёнах працуюць зусім недастатковай нагрузкай.

Тав. Муклевіч у сваёй прамове заявіў, што ў некаторых існуе думка, што індустрыялізацыя сама па сабе аўтоматычна забясьпечвае патрэбны рост баяздольнасьці краіны. Гэта думка зусім верная. Толькі пры тэй умове, калі работнікі прамысловасьці будуць зьвяртаць непаслабную ўвагу пытаньням абароны, рост нашай індустрыі сапраўды зможа максымальна забясьпечыць абароназдольнасьць краіны.

Далей тав. Муклевіч адзначыў, што СССР з краіны сухаземных шляхаў павінен абярнуцца ў краіну марскую. Імклівы рост экспорту, імпорту, разьвіцьцё рыбацтва патрабуюць хуткага росту нашага камэрцыйнага флёту.

Тав. Кадацкі (Ленінград) зьвярнуў увагу на тое, што калі дагэтуль у прамысловасьці ёсьць шмат нескарыстаных рэзэрваў, то агромністую долю віны нясуць правыя ўхілісты, якія размагнічылі волю некаторых гаспадарнікаў сваімі опортуністычнымі ўстаноўкамі на зьвёртваньне тэмпаў індустрыялізацыі.

Спыніўшыся на пытаньні палепшаньні якасьці продукцыі, тав. Кадацкі падкрэсьліў, што партыя павінна зьвярнуць асаблівую ўвагу на палепшаньне якасьці сыравіны. Гэта зьяўляецца асноўным шляхам павялічэньня якасьці продукцыі ўсёй нашай прамысловасьці.

Тав. Кадацкі таксама зьвярнуў увагу на тое, што пытаньне аб забесьпячэньні сэзонных галін прамысловасьці рабочай сілай с ановіцца з кожным годам усе больш і больш балючым. Вырашыць яго можна толькі шляхам упарадкаваньня рынку працы і шырокай механізацыі сэзонных работ.

У заключнай частцы сваёй прамовы тав. Кадацкі падкрэсьліў, што мы пакуль што ня можам пахваліцца асабліва вялікімі дасягненьнямі ў спэцыялізацыі прамысловасьці. ВСНГ павінны ўзяць жорсткі курс на спэцыялізацыю заводаў, дабіваючыся пастаноўкі масавай вытворчасьці аднолькавых вырабаў.

Тав. Клімєнка (Сібір) гаварыў аб тым, што барацьба за паскарэньне тэмпаў соцыялістычнага будаўніцтва азначае перш за ўсё барацьбу за мэталь, вугаль, энэргэтыку, хэмію. Пастановы ЦК аб павялічэньні выпуску чыгуна пад канец пяцігодкі да 17 млн. тон і аб стварэньні другой вугальна-мэталюргічнай базы на ўсходзе мае агромністае гістарычнае значэньне. Але цэнтральныя організацыі не дапамагаюць індустрыялізацыі Сібіры, разглядаючы яе, як таежную краіну.

— Каб Сібір таежную ў найкарацейшы тэрмін ператварыць у Сібір індустрыяльную,—закончыў сваю прамову тав. Клімєнка,—перадавыя прамысловыя цэнтры—Ленінград, Масква, Данбас—павінны ўзяць шэфства над Кузбасам.

Тав. Антыпаў (Наркампаштэль) прысьвяціў сваю прамову пяцігодцы сувязі.

— Бурныя тэмпы соцыялістычнага будаўніцтва,—сказаў тав. Антыпаў,—патрабуюць форсіраванага разьвіцьця гаспадаркі сувязі. Перабудова распыленай сельскай гаспадаркі на буйных абагульненых пачатках, рост новых прамысловых раёнаў, ліквідацыя акруговага зьвяна ў нашай сыстэме кіраўніцтва, пасьпяховае праводзеньне культурнай рэволюцыі,—усё гэта патрабуе паскоранага разьвіцьця радые, тэлефоннай і паштовай сувязі.

— Прамысловасьць павінна рэзка палепшыць забесьпячэньне гаспадаркі сувязі,—сказаў у заключэньне тав. Антыпаў.—Гэта павінна быць дасягнута ўжо ў елета. Ліквідацыя акруг патрабуе таго, каб сувязь безадкладна была палепшана карэнным чынам.

Тав. Камінскі ў сваёй прамове зьвярнуў увагу на тое, што вытворчая організаванасьць мае далёка адстае ад вялікага працоўнага ўздыму, які мы маем на нашых прадпрыемствах. Скрозь і паўсюды гэтая работа вядзецца як і раней, па трафарэту. Ня ўлічваюцца тыя агромністыя зрухі ў рабочай клясе, якія адбыліся за апошнія гады.

Трэба дабіцца рашучага зруху ў перабудове зьместу работы. Вопыт перавыбараў заўкомаў мэталістых паказвае, што такая перабудова дае агромістыя вытворчыя вынікі.

* * *

На вячэрнім пасяджэньні адбываліся спрэчкі па дакладу т. Куйбышава

Выступілі т. т. Амельянюк (Урал) Пахомаў (Н.-Ноўгарад) і Кагановіч С.

Пасьля тав. Кагановіча выступаў прадстаўнік камітэту па хэмізацыі пры Саўнаркоме СССР — акадэмік Бах, якога зьезд спаткаў гучнымі воплескамі.

У сваім прывітаньні зьезду тав. Бах заявіў:

— У будучай вайне мэтал зойме важнейшае месца. Аднак, рашаючым фактарам будзе не мэталь, а хэмія, не штык, куля і картэч, а ўдушлівыя, адурваючыя газы. Мы з гэтага павінны зрабіць адпаведныя вынікі. Прапоўныя СССР ня хочуць вайны. Але да абароны нашых межаў мы павінны быць гатовы. Мы павінны быць гатовым да абароны краіны ня толькі таму, што кожнай жывой істоце ўласьцівы інстынкт самаабароны, але і таму, што на нас ляжыць вялікі гістарычны абавязак, які мы сьвядома ўсклалі на сябе. Мы павінны яго выканаць да канца. Каб пасьяхова справіцца з абаронай краіны ад імпэрыялістычных драпежнікаў, нам патрэбна індустрыялізаваць краіну. Па частцы мэталю мы ўзялі высокія тэмпы. З хэміяй мы адпак адсталі. Тут мы павінны вельмі падцягнуцца.

Далей зьезд заслухаў прывітаньні ад ударных брыгад „Праўды“, ад рабочых мэталістых Ленінграду, ад рабочых „Красного Треугольника“, „Скороходу“ і іншых ленінградзкіх прадпрыемстваў, ад чырвонаармейцаў, камандзіраў і політработнікаў Ленінградзкага ваеннага вокругу, ад бакінскіх рабочых і ад 100000 колгасьнікаў Зіноўеўскай акругі. Колгасьнікі Зіноўеўскай акругі перадалі зьезду вянок з калосьсяў, вырашчаных колектыўнай працай.

Потым былі заслуханы прывітаньні ад інжынэрна-тэхнічных работнікаў СССР і ад харкаўскага Авіязаводу.

Прадстаўнік 225000 інжынэрна-тэхнічных работнікаў, аб'яднаных міжсэкцыйным бюро інжынэраў і тэхнікаў пры УсеЦСПС, вітаючы зьезд, заявіў, што перадавая частка інжынэрна-тэхнічных работнікаў СССР аддае ўсе свае сілы і веды вялікай справе соцыялістычнага будаўніцтва, дапамагае рабочай клясе пераматчы цяжкасьці, якія сустракаюцца на шляху ажыцьцяўленьня пяцігадовага пляну ў чатыры гады. Звыш 4000 інжынэрна-тэхнічных работнікаў за апошні час падалі заявы аб уваходзе ў партыю. 7000 інжынэрна-тэхнічных работнікаў перакінуты за апошнія месяцы з установ на вытворчасьць.

Прадстаўнік харкаўскага авіязаводу, вітаючы зьезд, заявіў:

— Рабочыя і тэхнічны пэрсонал харкаўскага авіязаводу за апошнія гады прыклалі шмат напружаньня для таго, каб даць краіне тыпы, высокаякасны самалёт. Апошні тып аэропляну, сконструяваны работнікамі заводу, ня ўступае па якасьці і па цане замежным самалётам. Зараз завод заняты конструкцыяй пасажырскага самалёту ў некалькі дзесяткаў месц.

Умацаваньне тэмпаў нашага будаўніцтва патрабуе шпаркага прыстасаваньня паветранага транспорту. Зьезд павінен зьвярнуць сур'ёзную ўвагу на разьвіцьцё маладой авіяцыйнай прамысловасьці, якая мае вялікае значэньне для ўмацаваньня абароназдольнасьці краіны.

Апошнімі на вячэрнім пасяджэньні выступілі тав. Адрошнікаў (Урал) і тав. Левіцін (Паўн. Каўказ).

ПЫТАНЬНІ РАБОЧАГА ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЯ НА 16 ЗЬЕЗЬДЗЕ УсеКП(б)

Вядома, што рэальная зарплата рабочай клясы расьце. Дзякуючы агульнаму разьвіцьцю соцыялістычнага будаўніцтва, тым вялізарным дасягненьням, якія мы маем на гэтым фронце, павялічваецца магчымасьць павышаць зарплату рабочых. Ад даваеннага ўзроўню мы пайшлі далёка—на 167 проц. перавышана зарплата рабочага ў даваенны час.

Аднак, гэта лічба далёка ня лімітная, яна магла-б быць значна большай, „калі-б,—як сказаў тав. Сталін,—не бюракратызм нашага апарату па забесьпячэньні, бюракратызм спажывецкай коопэрацыі перш за ўсё і ў асаблівасьці“.

Усім вядомы посьпех нашай коопэрацыі. Яна зьяўляецца амаль манаполістым у галіне гандлю (па гуртавым гандлі 99 проц., па раздробным—больш за 89 проц.). Але, на жаль, яна не зьяўляецца манаполістым у галіне рабочага забесьпячэньня.

Яшчэ значную частку сваёй зарплаты рабочы аддае на прыватны рынак і, пераплачваючы ў цэнах, значна зьніжае рэальную зарплату.

Коопэрацыя лічыць за лепшае займацца больш лёгкай справай—забесьпячэньнем тымі таварамі, якія яна атрымлівае, якія, між іншым, даюць ёй вялікі прыбытак. У „клопатах“ аб прыбытку коопэрацыя „вельмі туга ідзе на зьніжэньне раздробленых цэн, ня гледзячы на катэгарычныя дырэктывы з боку кіруючых цэнтраў: выходзіць, што коопэрацыя дзейнічае ў дадзеных выпадку, не як соцыялістычны сэктар, а як самасабліві сэктар, заражаны н е п м а н с к і м духам“ (Сталін).

Коопэрацыя вельмі туга прыступае да організацыі вытворства неабходных рабочаму сельгаспрадуктаў гародніны, малака і мяса.

Тав. **Бадаеў** гаварыў на зьезьдзе:

— У нас ёсьць 30 тыс. ЕПО і „епішак“. Калі-б на кожную такую адзінку па 100 кароў, дык гэта значыць 3 млн. кароў.

Падумайце над гэтым, працаўнікі ЕПО і „епішак“.

Значную частку сваёй прамовы **т. Мікаян** прысьвяціў пытаньням забесьпячэньня.

Тое, што ён гаварыў, вычлючна цікава. Відавочна пераконваешся ў тым, якую вялізную ролю грае самадзейнасьць і арганізаванасьць.

Тав. Мікаян гаварыў:

— Вурокі вырашэньня збожжавай праблемы вучаць, як трэба вырашаць мясную праблему. Некаторыя думаюць, што для гэтага патрэбны доўгія гады. Гэта няправільна. Ужо ў бягучым годзе мы можам справіцца з забесьпячэньнем рабочых цэнтраў гароднінай. З цукрам мы будзем мець значна лепшае становішча. Павялічэньне прадукцыі бавоўны забясьпечыць большае разгортваньне тэкстыльнай прамысловасьці. Калі паставіць на 2—3 месяцы жывёлу на адкорм, мы атрымаем на 3 пуды лішняга мяса на галаву, г. зн. усяго 3 млн. пудоў, пры нашай сярэдняй вазе каровы гэта азначае, што кожная чацьвертая карова можа быць захавана. Асабліва хутка можа вырашыць праблему мяса **сьвінагадоўля**. Усё гэта можна вырашыць,—падкрэсьліваў т. Мікаян,—калі мы ня будзем спаць, калі мы будзем самадзейны.

А т. **Бадаеў** расказваў аб тым, што коопэрацыя дагэтуль жыла на самацёку. У гэтым годзе ўпяршыню ўкладваюцца вялікія сродкі ў арганізацыю розных прадпрыемстваў. Дагэтуль гэтага ня было.

Актыўнасьць рабочае клясы расьце. Працоўны ўздым вельмі вялікі. Гэта даведзена ўсім ходам нашага соцыялістычнага будаўніцтва. Трэба гэту актыўнасьць накіраваць на вырашэньне харчовых пытаньняў. Харчаваньне становіцца „вузкім месцам“, якое можа затармазіць нашы далейшыя посьпехі.

Коопэрацыя пад кіраўніцтвам партыі, пры дапамозе профэсыянальных організацый, павінна, нарэшце, як належыць, узяцца за справу.

„Каму патрэбна такая коопэрацыя, калі яна ня выконвае задачы сур'ёзнага паляпшэньня рэальнай зарплаты рабочых“ — сказаў тав. Сталін.

Памятайце гэтыя словы, працаўнікі коопэрацыі! Якасьць вашай работы будзе вызначацца посьпехамі ў арганізацыі забесьпячэньня рабочае клясы, у павышэньні на гэтай падставе рэальнай зарплаты рабочых.

С. Урыцкі.

СА ЗЬЕЗДУ

Заметкі дэлегата

Сярод вялікай колькасьці кніг і брошур, вельмі карысных і цікавых, выдадзеных дэлегатам зьезду, напярэдадні дакладу тав. Орджонікідзе, была раздана дэлегатам брошура—зборнік паказаньняў шкоднікаў, арудаваўшых у розных і важнейшых галінах нашай прамысловасьці. Праў быў тав. Орджонікідзе, калі ён, цытуючы паказаньні асобных шкоднікаў, горача рэкомэндаваў, каб кожны член партыі гэтую кніжку ўважліва прачытаў.

Т. т. Сталін, Кагановіч і Орджонікідзе значную частку сваіх дакладаў аддалі пытаньню аб тэмпах. Прамовы дэлегатаў таксама ў значнай ступені былі прысьвечаны пытаньню аб тэмпах. Пытаньне аб тэмпах—важнейшае пытаньне нашага соцыялістычнага будаўніцтва. Рэзолюцыя, прынятая XVI зьездам па дакладу ЦК, заяўляе, што асноўнымі ўмовамі пасьпяховай і хутчэйшай перамогі цяжкасьцяй, якія стаяць на шляху соцыялістычнага будаўніцтва, зьяўляюцца: „паскарэньне тэмпаў соцыялістычнага будаўніцтва“.

Рэзолюцыя прадугледжвае, што „ўсякае паслабленьне гэтых тэмпаў на ўгоду капіталістычна-кулацкім элемэнтам і паслабленьне наступленьня супроць іх азначала-б на справе не зьмякчэньне цяжкасьцяй, а іх паглыбленьне, умацаваньне позіцый клясавых ворагаў пролетарскай дыктатуры“. Рэзолюцыя заяўляе, што капітулянцкая ўстаноўка правых опортуністых на зьніжэньне тэмпаў індустрыялізацыі вядзе да рэстаўрацыі капіталізму.

І вось, брошура з паказаньнямі шэрагу спэцыялістых—шкоднікаў бязьлітасна паказвае, як часта шкоднікі ў нашай прамысловасьці і ў плянуючых органах рабілі ўсё магчымае, каб нашы тэмпы былі паменшаны, затрымацы, паслаблены каб разам з тым была створана катастрофічная (крызісная) дыспропорцыя ў разгортваньні розных галін нашай прамысловасьці.

Ня было ніводнай галіны, дзе-б шкоднікі не стараліся пераканаць кіраўнікоў-комуністых, што трэба паслабляць тэмпы, стращаючы шкадлівыя высокія рэволюцыйныя тэмпы. І было ня мала такіх таварышоў (іх імёны прыводзяцца ў паказаньнях шкоднікаў), якія аказваліся на повадзе ў шкоднікаў і ставілі штамп на іх подлую контррэволюцыйную работу.

Тав. Сталін у сваім дакладзе пытаў «што было-б калі-б мы паслухаліся правых, адмовіліся ад наступленьня, зьменшылі тэмпы разьвіцьця індустрыі?“ тав. Сталін правільна адказаў: «Мы напэўна сарвалі-б нашу індустрыю, загубілі-б справу соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі, засталіся-б без хлеба і расчысьцілі-б дарогу для кулацтва. Мы сядзелі-б ля разьбітага карыта».

Зараз можна з поўнай адказнасьцю сказаць, што боязнь бальшавіцкіх тэмпаў з боку правых опортуністых, іх працівадзеяньне гэтым тэмпам, іх апаскі „як-бы чаго ня здарылася“, цалкам ішлі па шкодніцкаму фарватэру, поўнасьцю сходзіліся з імкненьнямі шкоднікаў затрымаць разьвіцьцё Савецкага Саюзу, адтэрмінаваць забесьпячэньне абароназдольнасьці нашай краіны. Выступленьні правых супроць узятых партыяй тэмпаў лілі ваду на млын кулацкай шкодніцкай контррэволюцыі.

Б. ВОЛІН.

МАЦАВАЦЬ МІЖНАРОДНУЮ СОЛІДАРНАСЬЦЬ ПРОЛЕТАРСКІХ ФІЗКУЛЬТУРНІКАЎ

Адчыненьне ўсебеларускага фізкультурнага стадыёну ў дзень 10-годзьдзя вызваленьня БССР ад белапалякаў—парука замацаваньня солідарнасьці пролетарскіх фізкультурнікаў усяго сьвету—прывітаньне прыбыўшай у Беларусь футбольнай камандзе швэйцарскіх рабочых спортсмэнаў

Усебеларускі спартыўны стадыён імя 10-годзьдзя вызваленьня БССР ад белапалякаў

„Пастановаю Прэзыдыуму ВСФКБ адчыненьне Усебеларускага Спартыўнага Стадыёну прызначана на 11 ліпеня да дню сьвяткаваньня 10-годзьдзя вызваленьня Беларусі ад белапалякаў".

Тое, што гэта адчыненьне прызначана да гадавіны вызваленьня БССР ад белапалякаў, сьведчыць аб вялікім значэньні пабудовы стадыёну, як аднаго з паказальнікаў культурнага росту працоўных мас Савецкай Беларусі.

Цэнтральная Камісія па правядзеньню сьвята задаволіла хадайніцтва Прэзыдыуму ВСФКБ аб назьве Ўсебеларускага Стадыёну імя 10-годзьдзя вызваленьня БССР ад белапалякаў.

Адчыненьне Цэнтральнага Стадыёну ў сувязі з адпаведнымі пастановамі партыі і ўраду аб мейсцы фізкультурнага выхаваньня працоўных у рэконструкцыйны пэрыяд набывае вельмі вялікае значэньне. Кожны фізкультурнік, кожны рабочы павінен ведаць аб значэньні пабудовы стадыёну, як мейсцы культуры і адпачынку рабочага, мейсцы, дзе павінны быць сабраны ўзоры, прыклады новай пролетарскай фізычнай і агульнай культуры.

ВСФКБ арганізуе ф. к. сьвята на працягу 3-х дзён (11, 12, 13), у якім прымаюць удзел колектывы ня толькі менскіх заводаў, але і ф. к. Масквы, Заходняй Вобласьці, Чырвонай арміі, 5 буйнейшых акруг БССР і рабочыя футбалістыя Швэйцарыі.

Усяго мяркуецца мець непасрэдных удзельнікаў сьвята да 1500 чал. Гурткі ф. к. на сваіх прадпрыемствах павінны правесьці шырокую растлумачальную работу сярод рабочых, забясьпечыць іх білетамі, падрыхтаваць сваіх ф. к. да ўдзелу—у фізкультпарадзе і масавых мерапрыемствах на полі.

Сьвята ў Менску мае Ўсебеларускае значэньне і бязумоўна павінна быць шырока папулярызавана ў акругах. Акрсаветы Фізкультуры павінны ня толькі арганізаваць экскурсіі фізкультурнікаў, але-ж арганізаваць у сябе масавыя мерапрыемствы, разгарнуць растлумачальную работу сярод рабочых і фізкультурнікаў наваколо адчыненьня Ўсебеларускага стадыёну.

Архіпенка.

ПРОГРАМА

Ўрачыстага адчыненьня Ўсебеларускага спартыўнага стадыёну 11, 12, 13-га ліпеня 1930 г.

У СЬВЯТКАВАНЬНІ ЎДЗЕЛЬНІЧАЮЦЬ КОЛЕКТЫВЫ: ШВЭЙЦАРЫІ, МАСКВЫ, ЗАХОДНЯЙ ВОБЛАСЬЦІ, БССР, БУЙНЕЙШЫХ АКРУГ І ЗАВОДАЎ Г: МЕНСКУ.

Пятніца 11 ліпеня:	5-6 гадз. увечары:	а)	Урачыстая частка.
	6-6 ½ „	б)	Парад фізкультурнікаў і масавыя практыкаваньні.
	6½—7½ „	в)	Лёгкая атлетыка-Зах. Вобласьць—БССР.
	7½—9 г. „	г)	Футбол — Швэйцарыя—БССР.
Субота 12 ліпеня:	6-7 гадз. увечары:	а)	Працяг спаборніцтваў па л-атлётыцы паміж Заходняй Вобласьцю і БССР
	7 г. „	б)	Фініш кроса на 10 клм. ф. к. лягераў Чырвонага Урочышча.
	7-8 г. „	в)	Баскэтбол жаночых камандз: Менск-Магілеў.
	„ „	г)	Баскэтбол мужчынскіх камандз: БССР—Масква.
	„ „	д)	Гарадкі менскіх камандз: харчавікі-хімікі.
	„ „	е)	Валейбол тэхнікум ФК-чыгунка.
	8-9 г. „	ж)	Мото-веле-гонкі—Менск—Масква.
Нядзеля 13 ліпеня:	6½ г. увечары:	а)	Вайскова-прыкладныя гарадок (Менскія каманды)
	6½—7½ „	б)	Пушбол—Тэхнікум ФК зборная Менску.
	7½—9 г. „	в)	Футбол-мэталістыя-Бровьдывізыён.

Лепшыя ўдарнікі ў партыю

Наша партыйная організацыя Н-скага стралковага палка карыстаецца сярод чырвонаармейцаў і начскладу вельмі вялікім аўтарытэтам. За апошні месяц каля 70 таварышоў падалі заявы для ўступленьня ў партыю. Таксама ёсьць шмат заяў сярэдняга і старэйшага начскладу, якія прымалі ўдзел у грамадзянскай вайне.

Протчанка Зах.

Дапамагчы калгасам

Чэрвенскі РК КП(б)Б накіраваў працаўнікоў у сельсаветы і палсобныя калгасы ў дапамогу партыйна-комсамольскім ячэйкам на ў боречнай кампаніі.

У калгасе „Комунар" Хутарскога сельсавету створана ўдарная брыгада з комсамольцаў і беспартыйнай моладзі па рамонту сельскагаспадарчага інвэнтару.

Міхась Ракіта.

ФУТБОЛЬНАЯ КАМАНДА ШВЭЙЦАРСКІХ РАБОЧЫХ СПАРТСМЭНАЎ У БССР

У першы раз у гісторыі фізкультруху на Беларусі ў Менск прыяжджае футбольная каманда замежных рабочых спортсмэнаў. Прыезд швэйцарскіх таварышоў мае тым большае значэньне, што ён саўпадае з 10-й гадавінай вызваленьня БССР ад белапалякаў і перамогай беларускіх фізкультурнікаў—адчыненьнем Усебеларускага стадыёну.

Менскія фізкультурнікі павінны расказаць і паказаць сваім замежным таварышом, як яны ўдзельнічаюць у социялістычным будаўніцтве, расказаць пра ўдарныя брыгады, соцспаборніцтва на прадпрыемствах, пра свой удзел у социялістычнай перабудове сельскай гаспадаркі, паказаць нашы дасягненьні ў разьвіцьці нацыянальнай пралетарскай культуры, пазнаёміць іх з сучасным бытам ва ўмовах працы нашых рабочых, пры ўвядзеньні 7-мігадзіннага рабочага дню і г. д.

У гуртках павінны быць праведзены сходы альбо гутаркі швэйцарскіх спортсмэнаў, на якіх расказаць нашым ф. к. аб рэвалюцыйнай барацьбе швэйцарскіх рабочых як разгорнут рабочы спорт у Швэйцарыі і які ўдзел прымаюць рабочыя спортсмэны ў рэвалюцыйнай барацьбе. Лепшай узнагародай Швэйцарскім фізкультурнікам за іх прыезд у краіну Саветаў будзе дэмонстрацыя нашых дасягненьняў, масавасьць фізкультруху, прыстасаванасьць нашых практыкаваньняў у падрыхтованасьці савецкіх фізкультурнікаў да работы абароны Савецкага Саюзу.

Політычна - інтэрнацыянальны зьмест нашай работы на сталіне сумесна з Швэйцарскімі таварышамі зьявіцца лепшай дэмонстрацыяй рэвалюцыйнай солідарнасьці ўсіх замежных рабочых спортсмэнаў.

Менскія гурткі фізкультуры павінны зрабіць паварот у справе ўмацаваньня інтэрнацыянальнага выхаваньня сваіх фізкультурнікаў.

А.

Спецы па „Ўдасканальваньню"

Чашніцкі РК ЛКСМБ прыступіў да працы па сілосаваньню толькі пасьля таго, як атрымаў цыркуляр ад АК ЛКСМБ. Наогул РК ЛКСМБ без цыркуляраў і абежнікаў сам ніколі не пачынае працу. Так і здарылася і на гэты раз. Пасьля атрыманьня дырэктыў з АК ЛКСМБ, райком таксама „прыступіў да працы". Адразу былі надрукаваны вялізарныя цыркуляры і... на гэтым засталяваліся.

З прычыны недбайнасьці РК ЛКСМБ і інш. організацый, курсы па сілосаваньню замест 40 асоб наведваюць толькі 20, з якіх 50 проц. зусім няпісьменныя.

І толькі цяпер калі курсы канчаюць працу, РК спахваціўся аб тым, што гэтыя курсы няўдалыя і трэба правесьці ў другі раз.

Акрамя таго, трэба сказаць, што Чашніцкі РК ЛКСМБ таксама вялікі спэц па „Удасканаленьню" заданьняў.

Згодна пастановы АК ЛКСМБ, кожная ячэйка павінна набудаваць 30 сілосных ям, а РК „удасканаліў" гэта заданьне—да 5-ці. Але і гэта заданьне з прычыны нягнутасьці райннага кіраўніцтва ня выконвае.

Гузман.

У чырвонаармейскім лягеры

Падарунак беларускай дзяржаўнай бібліотэцы

Дзесяцігодзьдзе вызваленьня БССР і социялістычнага будаўніцтва яе адзначылася побач з вялікімі дасягненьнямі на ўсіх франтох савецкага будаўніцтва, буйнейшымі дасягненьнямі ў галіне культурнага будаўніцтва, буйнейшымі дасягненьнямі ў галіне культурнага дасягненьня: увядзеньнем усеагульнага навучаньня, якое ўжо заканчваецца, шырока разгорнутай школьнай сеткай, утварэньнем шэрагу вышэйшых навучальных і навуковых устаноў у краіне.

Беларуская Дзяржаўная Бібліотэка вырасла ў сучасны момант у буйнейшае кнігахаваньне з больш чым 600.000 кніжным фондам.

У бягучым-жа годзе Беларуская Дзяржаўная Бібліотэка ў сувязі з заканчывающайся пабудовай для яе першага ў СССР спецыяльнага бібліотэчнага будынку атрымае чымасьць далейшага разгортва[…] сваіх заданьняў і функцый.

У сувязі з гэтым, Наркомасьв[…] РСФСР рашыў прадаставіць Б[…] рускай Дзяржаўнай Бібліотэцы [..] за адбору і перадаць ёй у пад[…] нак для дакомплектаваньня яе […] учных аддзелаў да 25.000 там[…] кніжных фондаў, якія знаходз[…] ў распараджэньні Наркомасьв[…] незалежна ад удзелу бібліотэкі „[…] дым плянавым выкарыстаньні […] тых фондаў і ў агульным пар[…] з другімі бібліотэкамі СССР".

Парадак адбору кніг па вы[…] самой бібліотэкі і іх перадачы […] вінен быць устаноўлен Беларус[…] Дзяржаўнай Бібліотэкай па ў[…] кеньню з Дзяржаўнай Цэнтрал[…] Кніжнай Палатай РСФСР.

За ўздым чырвонага сьцягу 10 год турмы

НЬЮ-ЁРК, 8.—Апэляцыйны суд штату Каліфорнія зацьвердзіў прыгавор 19-гадовай Эты Стромбэрг, асуджанай на 10 год турмы за тое, што яна падняла ў мінулым годзе чырвоны сьцяг над лягерам пі[…]раў. Суд пацьвердзіў сілу зак[…] які забараняе ў Каліфорніі вы[…]ваць чырвоныя сьцягі.

Магутная дэмонстрацыя протэсту супроць прысуд[у] над трыма комсамольцамі

ПАРЫЖ, 7.—Рабочыя Ліле організавалі перад памяшканьнем польскага консульства магутную дэмонстрацыю протэсту супроць сьмяротнага прысуду тром польскім комсамольцам у Львове. Паяўленьне паліцыі было спаткана гр[…] каменьняў. Усе шыбы ў во[…] консульства былі выбіты. Так[…] дэмонстрацыі адбыліся перад па[…] каньнямі польскіх консульстваў [у] Страсбургу і Марсэлі.

Напад сялян на паліцэйскіх

ЛЕНДАН, 9.—У Ваніямбаве (Мадраская провінцыя Індыі) сяляне напалі на паліцэйскіх, з мэтаю вызваліць шэсьцярых членаў нацыянальнага контрэсу, затрыманых […]цыяй. Паліцэйскія пачалі ў іх с[…]ляць. Адзін селянін забіты, нек[…] чалавек ранена.

Паведамленьне „Кур'ера Поранпага" аб выкрыцьц[і] організатара замаху на савецкае паўпрэдзтва

ВАРШАВА, 9.—За апошнія два дні ў друку пачалі паяўляцца чуткі аб тым, што ў Юга-Славіі выкрыт організатар замаху на савецкае прадстаўніцтва ў Варшаве. Сёньняшні „Кур'ер Паранны" паведамляе, што па вестках камандыраванага ў Юга-Славію польскага сьледчага Вкурсінскага, юга-слаўская ўлада арыштавала організатара замаху. Польская судовая ўлада намерана зьвярнуцца да юга-с[лаў]ската ўраду з прапановай аб дачы Польшчы арыштаванага. аўторытэтных колах падц[ьвяр]джаюць, што адна асоба, якая дзяржаецца ў організацыі зам[аху] сапраўды арыштавана, але арыштаванага і месца, дзе [ён] ўт[рымліваецца] арышт, судовая ўлада хавае [ў] сакрэце.

Адказны рэдактар Рэдколегі[я]

ЗГУБЛЕНЫ

— Комсамольскі білет за № 112741 на імя Рабава Ам., выд. Мен. АК ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет за № 112447. на імя Крывашэя Н., выд. Мен. АК ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет № 126009, на імя Мінковай Ф. Я., выд. Мен. АК ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет № 3:216, на імя Нісэнбаум Д. Г., выд. Полацкім АК ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет № 54266, на імя Досіна М. М., выд. Мен. АК ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет № 1408, на імя Бацьвініка Л. У., выд. АК ЛКСМБ.

— Комсамольскі білет № 98911, на імя Зусьмана Ф. У., выд. Мен. АК ЛКСМБ.

— Пасьведчаньне для прас[ы] на гранпаласу, на імя Кругера выд, Мен. ДПУ.

— Дублікату, прафсаюзн. […] № 4074, выд. саюзам Працоў[…] вайсковы білет, выд. Капыльскім […] спраўкі на права ўезду ў м. Зас[…] выд. Заслаўскім саветам, метр[…] выпіс, выд. Капільскім адмін: пры РВК, на імя Міцько У. Я.

— Біржавы талён № 109 н[а] Старасельца С. Д., выд. Мен. […] працы.

— Сяброўскі білет за № 153[…] імя Губіча М. Х., выд. Саюзам […] нікаў.

—Часовае пасьведчаньне за № 1[…] на імя Ермалкевіча А. Я., выд. АК ЛКСМБ.

— Асабовае пасьведчаньне, [выд.] Касьцюковіцкім ЗАГСАМ, на ім[я] […]рукова. Ам. Ел.

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 599